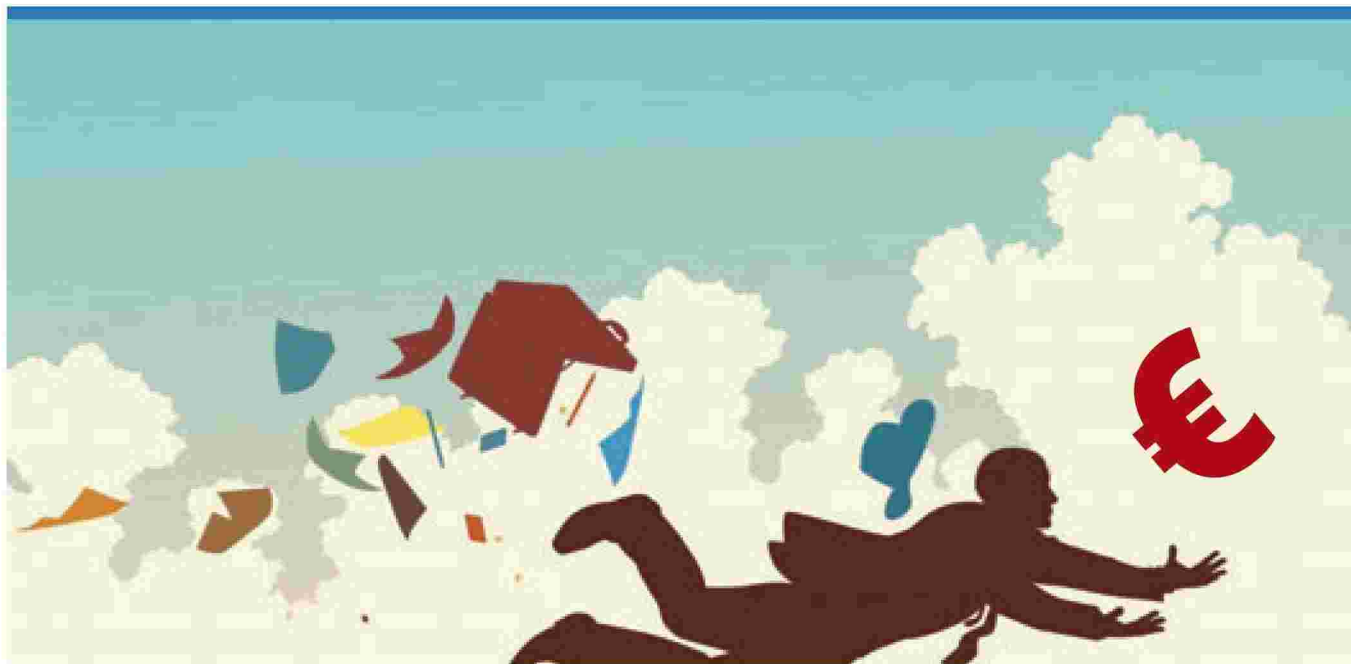

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο,ΤΙ ΝΑ 'ΝΑΙ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Δανείζομαι τον τίτλο από μια ραδιοφωνική εκπομπή που με κάνει να γελάω κάθε πρωί. Την έχω ανάγκη αυτή την εκπομπή: τα τελευταία χρόνια γελάω όλο και σπανιότερα, ενώ όλο και συχνότερα με καταλαμβάνει κλαυσίγελος. Λίγες μέρες πριν από τις εκλογές, μιλάω με φίλους και γνωστούς (ζήτη τα πακέτα των δωρεάν υπεραστικών κλήσεων) – με πολλούς φίλους και πολλούς γνωστούς. Επαναλαμβάνουμε τα ίδια και τα ίδια: **αχ, βαχ, τι θα ψηφίσουμε, τι θα απογίνουμε. Αν και δεν διαθέτω επιστημονικώς έγκυρο στατιστικό δείγμα, καταγράφω την εντύπωσή μου: νομίζω πως έχουμε τρελαθεί. Ή ήμασταν ανέκαθεν τρελοί και δεν το είχα συνειδητοποιήσει. Γ' αυτό γελούσα σαν καζή ενώ τώρα δεν γελάω.**

Πρώτο θέμα: πολλοί από τους συνομιλητές μου έχουν επιφυλάξεις για τα όρια της ελευθερίας του λόγου ή δεν ξέρουν τι σημαίνει το κεκτημένο αυτό δικαίωμα. Η υπόθεση Charlie-Hebdo έχει γίνει μια ακόμα ευκαιρία όχι μόνον για να διατυπωθούν οι κουρασμένες και κουραστικές ιδέες περί καθολικής ενότητας της Δύσης, αλλά και οι συνωμοσιολογικές περι σιωνιστικού δακτύλου. Ακούω λοιπόν, από κατά τα άλλα σοβαρούς ανθρώπους, εξωφρενικές θεωρίες για το Χαλιφάτο και το πόσο «νεωτερικό» είναι: πόσο έχει τα δίκια του, πόσο έξυπνα χρησιμοποιεί την τεχνολογία· καλά να πάθουμε εμείς οι κακοί άνθρωποι στη Δύση. Επαναλαμβάνεται η φιλολογία της 11ης Σεπτεμβρίου: **ας προσέχαμε!** Στο μεταξύ, στη Σαουδική Αραβία αποκεφαλίζουν γυναίκες καταμεσής στο δρόμο – το ζήτημα περνάει στα ψιλά. Για όλα φταίνε οι ΗΠΑ, η ΕΕ και η Μοσάντ.

Δεύτερο θέμα: πρέπει να δώσουμε στον ΣΥΡΙΖΑ μια ευκαιρία. Τι είδους ευκαιρία; Ευκαιρία να γίνουμε μπανανία; Παρακολουθώ με κρυφή ελπίδα τις δηλώσεις και τις απαντήσεις στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ για να εντοπίσω τη σωφροσύνη και την εξυπνάδα που απαιτούνται ώστε να δικαιολογηθεί αυτή η ευκαιρία. Προς το παρόν, δεν τα καταφέρνω: ο ΣΥΡΙΖΑ μου φαίνεται ένα σύμφυρμα – μια σαλάτα – από θεοπάλαβες ιδέες που εκφράζονται χονδροειδώς και θορυβωδώς. Επιπλέον, πολλά από τα στελέχη του είναι εμφανώς ασταθή, νευρωτικά, εν εξάλλω καταστάσει. Και σαν να μη φτάνει αυτό, η προοπτική της εξουσίας τους έχει προκαλέσει ένα είδος μέθης με αποτέλεσμα συγκεχυμένο λόγο, υπερβολικό κέφι, ψεύτικη σιγουριά, άρση των αναστολών που υπαγορεύουν οι κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς. Λένε ό,τι να 'ναι.

Ο ΣΥΡΙΖΑ διακατέχεται από απωθημένο εξουσίας. Επιδεικνύει τη συμπλεγματική συμπεριφορά του loser που δεν ανέβηκε ποτέ ψηλά στην κοινωνική κλίμακα με αποτέλεσμα να κακολογεί αυτή την κλίμακα και να θέλει να την καταστρέψει. Κι όμως ούτε αυτό είναι δίκαιο: ο ΣΥΡΙΖΑ εκπροσωπεί το αριστερό κατεστημένο και το αριστερό παρακράτος – αντίθετα από όσα διατείνεται, αποτελεί μέρος της εξουσίας και έχει συμμετάσχει σε όλες τις φρικαλεότητες που έχουν συμβεί στην Ελλάδα. Παρότι πολλοί φίλοι συμφωνούν ότι ο Αλέξης Τσίπρας και το κόμμα του δεν ξέρουν τι τους γίνεται, διατελούντες στην προαναφερθείσα κατάσταση μέθης, επιμένουν ότι θα είναι ωραίο να αποκτήσουμε μια αριστερή κυβέρνηση. Αυτό μου θυμίζει μια παλιά πλάνη: όλες οι εμπειρίες είναι χρήσιμες.

Αλλά δεν είναι. Είναι «χρήσιμη» η εμπειρία μιας αρρώστιας που μας αφήνει ανάπηρους; Είναι χρήσιμη η τοξικομανία, ο αλκοολισμός, τα ατυχήματα, το να κάνεις και να λες βλακείες; Όχι δεν είναι. Γιατί να είναι χρήσιμη μια ευκαιρία σε κόμμα που πάσχει από τρέλα του μεγαλείου και που, επιπλέον, μοιάζει με ανάσταση νεκρών; Πολλοί φίλοι είναι ενθουσιασμένοι από αυτή την τρέλα του μεγαλείου, ενώ άλλοι δηλώνουν ότι τους φαίνεται «σοβαρότερο» και «συμπαθητικότερο» το άλλο αριστερό κόμμα, το ΚΚΕ. Ο κ. Κουτσούμπας ποζάρει μπροστά στη Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια (μια φασιστοειδή έκδοση για την οποία είναι υπερήφανος) και στην προτομή του Λένιν: τι σοβαρό και συμπαθητικό υπάρχει; Αντιθέτως, ακούω πρωτόγονες αναλύσεις (μπουρδολογία), κοινωνικές περιγραφές 19ου αιώνα, προσωπολατρία, δογματισμό, απομονωτισμό, μεσιανισμό. Πάντως, ένας αγαπημένος μου εξαδελφος, που είναι πιο φιλελεύθερος ακόμα κι από μένα (αλλά δεν το συνειδητοποιεί), σχεδιάζει να ψηφίσει ΚΚΕ «για χάρη του θείου μας του Νίκου που σκοτώθηκε στον εμφύλιο» – τον οποίον, οπεύδω να προσθέσω, καθάρισε ο Νίκος Ζαχαριάδης. True story. Αυτά είναι τα πολιτικά μας κριτήρια. Πολλοί ψηφίζουν ΣΥΡΙΖΑ επειδή «δεν θα κάνει όσα εξαγγέλλει», άλλοι διότι θα καταργήσει τον ΕΝΦΙΑ, άλλοι διότι θα ανοίξει τον δρόμο για τον σοσιαλισμό σε ολόκληρη την Ευρώπη. (Να τη η τρέλα του μεγαλείου: από τον ΣΥΡΙΖΑ θα αρχίσει η διεθνής επανάσταση· θα βοηθήσουν λιγούλακι και οι Podemos). Μερικοί διστάζουν με παράδοξο τρό-

πο ανάμεσα στο Ποτάμι και στον ΣΥΡΙΖΑ, άλλοι δεν ενημερώνονται για τίποτα και δεν έχουν την παραμικρή ιδέα για τα κόμματα, τα πρόσωπα και για τη δεινή κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε. Αυτή η τελευταία κατηγορία πολιτών δηλώνει ότι «παθαίνει κατάθλιψη» ακούγοντας ειδήσεις. Προς θεού, μη στενοχωρηθούν οι καλομαθημένες γενιές... Οι οποίες πιστεύουν στην ιδεολογική συνέπεια – θα ψηφίσουν ό,τι ψήφισαν το 1980: αυτή η συμπεριφορά αυτόματου πιλότου θεωρείται ηθικώς ορθή. Τέλος, δεν λείπουν οι φίλοι που θεωρούν ότι ο Γιώργος Παπανδρέου έχει «όραμα» και ότι χρειάζεται τη στήριξή μας. Ισχυρίζονται ότι πρόκειται για αδικημένο, για παρεξηγημένο πρόσωπο – αλλά, δεν ξέρω, δεν απαντώ.

Το τρίτο ζήτημα που συζητάμε είναι τι πάθαμε από το 2009. Οι περισσότεροι φτωχύνουμε – ωστόσο, πολλοί παραπονιούνται για πράγματα που δεν σκάνουν παράπονα: διότι περικόπηκαν συντάξεις που δεν έπρεπε να παίρνουν, διότι μειώθηκαν έσοδα από περιουσίες που υπερβαίνουν τη λογική (γιατί κάποιος να διαθέτει π.χ. δεκαέξι ακίνητα; Γιατί να είναι ραντιέρης και να μην κάνει τίποτα ολημερίς;) ή διότι καταργήθηκαν γελοία επιδόματα. Οι βολεμένοι διαμαρτύρονται περισσότερο από όσους

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΤΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΠΕΦΤΕΙ, ΣΑΝ ΜΑΝΝΑ, ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

ζουν επισφαλώς. Και συχνά, σε αυτές τις συζητήσεις αποκαλύπτονται τρόποι ζωής, τρόποι σκέψης, τρόποι συμπεριφοράς απαράδεκτοι για σύγχρονες κοινωνίες. Αν κάνουμε, για παράδειγμα, έναν απολογισμό του πώς εμείς οι δημοσιογράφοι διαχειριστήκαμε το ασφαλιστικό μας ταμείο, πώς το εκμεταλλευτήκαμε, πώς το απομυζήσαμε, βγαίνει στην επιφάνεια αυτό το «ό,τι να 'ναι» – ο παραλογισμός και ο εγωκεντρισμός τους οποίους ενθαρρύνουν οι λαϊκιστές.

Από τις συζητήσεις βγάζω τα εξής συμπεράσματα: οι άνθρωποι πιστεύουν ότι το χρήμα πέφτει, σαν μάννα, από τον ουρανό· ότι η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει· ότι η Ευρώπη μάς έβλαψε και εξακολουθεί να μας υπονομεύει (αλλά αφού η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει θα τους δείξουμε εμείς!)· ότι η δεξιά είναι ηγεμονική δύναμη εν αντιθέσει προς την αριστερά που στενάζει κάτω από τη δυναστευτική της εξουσία· ότι σκοτεινές δυνάμεις εξυφαίνουν περίπλοκες και φονικές μηχανορραφίες εναντίον των λαϊκών τάξεων· ότι η ευρωπαϊκή δημοκρατία είναι, στην πραγματικότητα, δικτατορία· ότι είμαστε θύματα των πολυεθνικών και δεν έχουμε καμία ευθύνη· ότι το σπουδαιότερο πράγμα στον κόσμο είναι η τσέπη μας. ■